

MONITORATGE DE LA PREVALENCIA DEL VIH I DELS COMPORTAMENTS ASSOCIATS AMB LA SEVA TRANSMISSIÓ EN HOMES QUE TENEN RELACIONS SEXUALS AMB HOMES

Cinta Folch. Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya

En el context del Sistema Integrat de Vigilància Epidemiològica del VIH/ITS de Catalunya (SIVES)¹, l'any 1993 el Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT) va iniciar el monitoratge conductual en diferents poblacions vulnerables. En particular, s'estan realitzant estudis transversals biennals en la població d'homes que tenen relacions sexuals amb homes (HSH) en col·laboració amb l'associació Stop sida. Les dades conductuals es van obtenir mitjançant un qüestionari anònim i auto-administrat. Es van recollir aproximadament 300 mostres de fluid oral per determinar la prevalença del VIH. L'objectiu d'aquest informe és descriure les tendències dels principals indicadors conductuals i de prevalença del VIH durant els anys 1995-2006.

Més de la meitat dels entrevistats al 2006 ha tingut més de 10 parelles sexuals masculines en els últims 12 mesos (62,8%) (s'observa un increment significatiu d'aquest fet des de 1995). La proporció d'homes que han tingut relacions sexuals amb parelles estables mostra una tendència decreixent (55,4% al 2006) i amb parelles ocasionals mostra una tendència creixent (91,7% al 2006). La penetració anal amb la parella estable (el 91% al 2006) i amb una parella ocasional (el 90,7% al 2006) ha experimentat un increment significatiu des de 1995. La pràctica de la penetració anal no protegida (PANP), en què el preservatiu s'usa ocasionalment o no s'usa mai, mostra una tendència creixent significativa tant en les parelles estables (el 60,4% al 2006) com en les ocasionals (el 34,6% al 2006) (taula 1).

La PANP amb la parella estable varia en funció de l'estat serològic de la parella. Al llarg de l'any 2006, aquesta és una pràctica freqüent entre parelles concordants negatives (69,5%) i parelles concordants positives, o en parelles en què un dels membres, o tots dos, desconeix el seu estat serològic (el 68 i 57,5%, respectivament). Cal destacar que, en els últims 12 mesos, un 41,1% de les parelles serodiscordants també ha practicat la PANP.

La prevalença de la infecció pel VIH, obtinguda a partir de les mostres de fluid oral, mostra una tendència creixent significativa durant el període 1995-2006 (del 14,2% l'any 1995 al 19,8% l'any 2006) (taula 1).

Igual que en d'altres països europeus², s'observa un increment de la prevalença d'infecció pel VIH entre els HSH comptabilitzats a Catalunya. Malgrat que aquest increment pot ser ocasionat, en part, per un major grau de supervivència de les persones infectades, a causa de l'eficàcia dels tractaments antiretrovirals, l'augment observat en les conductes sexuals de risc suggereix que també es pot tractar d'un increment de la incidència en el col·lectiu, per la qual cosa caldria plantejar-se la necessitat d'intensificar les intervencions preventives en aquest grup. A més, cal treballar amb les persones diagnosticades de VIH i les seves parelles sexuals, no tan sols per disminuir la transmissió del VIH sinó també per evitar reinfeccions i/o l'adquisició d'altres infeccions de transmissió sexual.

Taula 1 - Prevalença del VIH i de les conductes sexuals de risc durant els últims mesos en homes que tenen sexe amb altres homes

	1995 Nre.=741 %	1998 Nre.=713 %	2000 Nre.=828 %	2002 Nre.=640 %	2004 Nre.=728 %	2006 Nre.=868 %
> 10 parelles sexuals masculines*	45,2	54,2	57,9	55,7	62,7	62,8
Parella sexual estable*	63,7	65,4	63,8	57,9	56,5	55,4
Parella sexual ocasional*	85,2	87,4	89,9	90,1	91,4	91,7
Penetració anal parella estable*	82,9	86,1	86,9	90,8	90,8	91,0
Penetració anal parella ocasional*	71,5	81,0	83,0	87,3	90,4	90,7
PANP parella estable*	53,5	52,2	58,9	61,1	65,6	60,4
PANP parella ocasional*	24,2	21,8	25,4	25,8	34,4	34,6
Prevalença VIH (mostres fluid oral)*	14,2	15,5	17,9	18,3	24,0	19,8

* χ^2 trend significatiu. PANP: penetració anal no protegida.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

- Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la Sida de Catalunya (CEESCAT). SIVES 2005: Sistema integrat de vigilància epidemiològica de Sida/VIH/ITS a Catalunya (SIVES): Informe anual. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Salut, 2006. (Document Tècnic; 18).
- Dodds, J; Johnson, A; Parry, J; Mercey, D. *A tale of three cities: persisting high HIV prevalence, risk behaviour and undiagnosed infection in community samples of men who have sex with men.* Sex Transm Infect 2007; 83 (5): 392-6.